

NAŠE DUHOVNO ŽIVLJENJE

Buenos Aires, dne 12. maja 1934.

NUESTRA VIDA ESPIRITUAL

Številka 50

Nedeljsko berilo

Berilo nedelje v osmini Gospodovega vnebohoda je izbrano iz prvega pisma apostola Petra (I. Pet 4,7-11).

Preljubi!

Konec vsega je blizu (1).

Bodite torej pametni in trezni, da boste mogli moliti (2).

Predvsem imejte močno ljubezen med seboj, ker ljubezen pokrije množico grehov (3).

Bodite drug do drugega gostoljubni brez gordnjanja.

Strezite drug drugemu kot dobri oskrbniki mnogotere božje milosti, vsak z darom, kakor ga je prejel. Če kdo govori, govori kakor božje besede. Če kdo streže, streži kakor z močjo, ki jo daje Bog, da se bo v vsem slavil Bog po Jezusu Kristusu, ki ima slavo in moč na vekov veke. (4) Amen.

1). Nastopila je zadnja, mesijanska doba. Prerokbe so se izpolnile. Božji sin je umrl v spravo za grehe sveta in sedi sedaj na desnici božji. Vsak čas lahko nastopi kot sodnik sveta. Kdaj da bo prav natančno sodnji dan, tudi apostoli niso vedeli. Vedno je treba biti nanj pripravljen.

2). Vsak, kdor se hoče ravnati po svoji pameti in pošteno in trezno živi, bo gotovo tudi kristjan in bo lahko molil. Kdor se seveda ne meni za svojo pamet in živi razbrzdano, brezbožno in grešno, tudi veren ne more biti in ne more moliti. Bodimo torej pametni in trezni, da bomo mogli moliti.

3). To svetopisemsko mesto razlagamo lahko na dva načina:

Da ljubezen do Boga pokrije in izbriše mnogo grehov, kakor beremo v evangeliju o Mariji Magdaleni, da so ji bili "odpuščeni mnogi grehi, ker je mnogo ljubila, komur pa se malo odpusti (je znamenje), da malo ljubi". Kdor se zave, da je velik grešnik, se zaupno obrne k Bogu in se ga oklene z veliko ljubeznijo, temu se tudi mnogo odpusti.

Da pokrije ljubezen množico grehov lahko pomeni tudi, da ljubezen ne raznaša grehov in napak svojega

bližnjega, marveč jih skriva in zagovarja, kar seveda apostol svojim vernikom tudi priporoča.

4). To apostolovo opominjevanje nas spominja nauka apostola Pavla v pismu Rimljanom 12,5, da mora biti množica kristjanov kakor eno samo telo, ki ima sicer različne ude z različnimi opravili, ki pa končno le drug drugemu strežejo in pomagajo. Za boljše umevanje bi bilo dobro poznati znameniti nauk o karizmah prve Cerkve, to je o posebnih, izrednih pa različnih darovih Svetega Duha. Kdor torej govori, pridiga, naj pridiga in govori božje besede, ki mu jih navdihuje Sveti Duh in naj ničesar iz svojega ne dodaja, in kdor streže, na primer pri božji službi ali pri starokrščanskih agapah, večerjah ljubezni, naj ostane pri svoji službi in na ne posega v področje drugega, zavečajoč se, da so vsa opravila potrebna, pred Bogom enako vredna, da so vsa v slavo božjo, če jih vršimo, kakor je treba.

Nedeljska misel: Bodimo pametni in trezni, da bomo mogli moliti!

Evangelij

Evangelij nedelje v osmini vnebohoda (Jan 15,26 - 16,4) govori o stiskah in preganjanjih, ki jih bodo morali pretrpeti učenci in vsa Kristusova Cerkev, ko bo Kristus vzet od njih.

Misel, ki jo je mogoče posneti iz evangeljskega besedila: **Mnogi sovražijo vero, ker je ne poznajo.**

Cerkveni koledar

13. maj — nedelja v osmini vnebohoda — slovenske božje službe kakor po navadi.

14. maj — ponedeljek — spomin svetih mučencev Bonifacija in Sabina, zavetnikov mesta Buenos Aires.

15. maj — torek — spomin svetega Janeza de la Salle, ustanovitelja reda šolskih bratov.

16. maj — sredo — spomin svetega Janeza Nepomuka, doktorja cerkvenega prava generalnega vikarja praškega nadškofa in spovednika češke kraljice, ki ga je dal češki kralj Večeslav dne 20. maja 1939 iz mostu vreči v reko Vltavo, kjer je utonil. Sveti Janez Nepomuk velja za žrtev spovedne molčečnosti.

17. maj — četrtek — spomin svetega spoznavalca Pashala, zavetnika vseh evharističnih kongresov in vseh udruženj v proslavo zakramenta svetega Rešnjega Telesa, o čigar svetem življenju bomo prihodnjič obširneje poročali.

18. maj — petek — spomin svetega mučenca Venancija, ki je bil komaj petnajst let star zaradi stanovalne vere v Kristusa do smrti mučen, hkrati s še deseterimi tovariši.

19. maj — binkoštna sobota — spokorni dan, priprava na binkoštni praznik. Zapovedana je zdržnost mesnih jedi.

20. maj — sveti binkoštni praznik — slovenske božje službe na Paternalu, Avalos 250, ob desetih dopoldne in ob štirih popoldne, kakor po navadi.

Zakrament svetega zakona sta sklenila Jožefa Milena Gorjan in Marijo Alojzij Nemec pred pričama Ano Rešič in Frančiškom Koglot. Naj bo srečno!

Cerkvena kronika

Zakrament svetega krsta je prejel Robert Fermin Colja, kateremu sta botrovala Štefanija in Franc Vovk, in kateremu želimo vse dobro.

Zakrament svetega krsta je prejela Marija Terezija Trobec, kateri sta botrovala Marija Furlan-Kukanja in Jožef Trobec. Vse dobro!

Zakrament svetega krsta je prejel Alojzij Boris Bukares, kateremu sta botrovala Antonija Nabergoj in Stanislav Rauber. Vse dobro!

V Gospodu je zaspala Marija Jožefa Volčič. Naj v miru počiva!

Mohorske knjige

Za naročilo knjig bodisi celjske bodisi goriške Mohorjeve družbe je nepreklicno zadnji dan ponedeljek dne 14. maja.

Slovenska knjižnica Avalos 250

Najbolj nepotreben človek na svetu

Bilo je lepo in mrzlo zimsko jutro. Nebo je bilo jasno ko biser, zrak čist in reze. Srečaval sem gospodinje, ki so šle na trg, dijakke, ki so hiteli v šolo; gospode, ki se jim je mudilo v urade, in drobne, našminkane gospodične, ki so s klobučki nad levim ušesom drobencljale k svojim pisalnim strojem.

Nenadoma vstane pred menoj kup ilovnate zemlje. Delavei razkopavajo cesto, da bi napejlali telefon. Nekateri med njimi so zares lepi in krepki fantje, pravi Krpani! Oni veliki in vitki pa zagoreli, ki mi je najbližji, ima črne lase in je videti prijazen dečko. Kljub mrazu je v sami srajci, okoli kolkov pa ima modro prepasnico, da se še bolj vidijo dolge žametaste hlače. Krepko vihti rovnico in stoji, kakor bi ga izklesal iz kamna. Zraven njega je enak korenjak, samo da ima pšenične lase. In potem cela vrsta: jedri in košati, debeli in suhi, stari in mladi. Zadnji je nizek in ima hruški podobno glavo, ki mu jo pokrivajo redki lasje. Opira se na lopato in me prebada s strupenimi pogledi. Sive oči se mu svetijo v čudnem ognju. Obrne se k tovarišu in z vidnim namenom, da bi ga silišal, pravi: "Ti, to ti je najbolj nepotreben človek na svetu!" In da bom vedel, da ima res mene v misli, pokaže še s prstom name. Njegov sosed je povesil glavo in nekaj brkljal z lopato.

Čakalo me je toliko neodložljivega dela, da sem prvi hip hotel kar mimo, brez vsake besede. Toda vsi delavci so slišali, kar je rekel oni s sivimi očmi, in radovedno so gledali, ali bom odgovoril. Zato sem se odločil, da spregovorim nekaj besedi.

"Prijatelj," sem ga nagovoril, "povej mi, odkod si? In kako veš, da sem tako nepotreben?"

"Jaz vsaj delam!" odvrne z medeno sladkim obrazom.

"In misliš, da jaz ničesar ne delam, ker ne razkopavam ceste kakor ti? Vsaj vseh potov ne bom zablatil! Vsi gospodarji tu okoli se jezijo zaradi blata in nesnage. In čemu vse to? Da namestiš to mučilno orodje, ki mu pravimo telefon. Na, pa poglej, če res nič ne delam!" mu pomolim polne roke pisem in beležnico, v kateri sem imel zapisane svoje govore in sestanke.

"To že, ampak vi imate ko sneg bele roke, jaz pa..."

"Dobro, dobro! Če meni ne verjameš, pa še tegale poglej!" mu pokažem na raznašalca pisem, ki je ravno prišel mimo in je kakor krošnjar komaj nesel nabasano torbo. "Tudi ta ima bele roke, ali si pa že kedaj videl njegove noge?"

V tem pride pekovski vajenec s košem kruha, zidar in mlekár.

"In ko bi ti videl mehurje in žulje v mojih možganih!"

"Saj nič ne rečem, ampak nazadnje..."

"Kaj nazadnje? Če grem sedaj s teboj kopat, boš ti gotovo več naredil. To je že res! Radi tega pa ne zabavljaj: če bi se jaz izuril s krampom in sekiro, bi mi prav tako pela kakor tebi!"

"In če bi se bil jaz izšolal!..."

"Tako je, prijatelj! Vidiš, samo to bi ti rad povedal, da moramo drug drugega delo spoštovati in ceniti, kakor zasluži! Telo potrebuje rok in nog, a tudi glave in možganov. In sam boš priznal, da se da za silo živeti tudi z eno roko, da, celo brez rok; brez glave pa... Zato menim, da je duševno delo važnejše od telesnega, čeprav zopet ne smemo in ne moremo delati prestroge meje, ker vemo, da se duševno in telesno delo prepletava."

Delavci so molče poslušali in vsak, kdor je prišel mimo, se je ustavil. Nabrala se je lepa kopica poslušalcev.

"Duhovnik," sem nadaljeval, "ni samo najbolj nepotreben človek na svetu, kakor si tako ljubeznivo dejal, marveč je potreben kakor solnce zemlji."

"O jejhata!"

"O tem ni nobenega dvoma, zakaj edini duhovnik ti bo pokazal, kaj je tvoj namen in pravi

zmisel tvojemu delu. Dežela brez duhovnika je v nevarnosti, da postane dežela divjakov."

"Ta je pa huda!"

"Prijatelj, če delaš samo zato, da delaš, potem si najžalostnejša stvar pod solncem. Ali je nemara lepo in zanimivo, da razkopavaš cesto za cesto? In tako svoj živ dan! Ali živiš zato, da moreš jesti, piti in spati? To dela vsako kljuse in najzačnjeni vol, ki nima ne duše ne pameti. Sama sreča, da imamo duhovnike, te "nepotrebne" in "ničkoristne" ljudi!"

"Kaj počne duhovnik? Dobro poslušni! Duhovnik pravi kmetu, tesarju in zidarju, vsem: delaš? Dobro. Svoje delo boš oplemenitil in povzdignil, če ga opravljaš združen s Kristusom, ki je bil prvi delavec. Pred njim je bil delavec samo suženj. In — če hočeš ali nočeš — še danes je suženj vsak, kdor dela brez Njega! Saj razumeš, suženj!... Vidiš, delo je kakor kos tkanine, ki jo lahko porabiš za cunjo ali pa za zastavo! Nič ni lepšega od delavca, ki se sredi svojega dela ozira na nebo. To je mož, to je delo, ki bo rešilo človeško družbo!"

"Kajpada! Samo pokažite mi kakšnega, ki tako dela!" vzklikne kopač in zavihiti lopato.

Poslušalec je bilo čedalje več. Tudi stražnik je bil med njimi. Vsi so nategovali ušesa.

"Upam, da jih je, ki tako delajo, mnogo več, kakor si ti misliš! Samo v globokem in iskrenem življenju z Bogom je resnična sreča in rešitev sveta iz današnjih kolobocij! Sicer pa nikar ne misli, da je bil delavec zmerom organiziran v tako protiverskih društvih, kakor si ga ti predstavljaš. Nekoč je s prepričanjem in vdanostjo zidal cerkve in cerkvice. Klesal je kamen in je bil zbran, kot bi molil. Tako so mislili tvoji predniki in tako bodo nekega dne nemara tudi tvoji nasledniki."

Ali čas strahovito beži. Treba bo iti. Zato se s povzdignjenim glasom obrnem proti vsem:

"Nepotreben naj bo duhovnik, ki krščuje vašo deco, nepotreben duhovnik, ki vaše male pripravlja na prvo sveto obhajilo in ki pred njihove strasti postavlja varno ograjo božje milosti in deseterih božjih zapovedi? Nepotreben naj bo duhovnik, ki obiskuje vaše bolnike in

jim stoji ob strani v smrtnem boju? Ta je pa v resnici precej huda!"

"Nepotreben naj bo duhovnik," se obrnem k onemu z redkimi lasmi, "duhovnik, ki bo nekega dne stal mogoče ob tvoji bolniški postelji. Zakaj prepričan sem, da boš storil kakor toliko drugih in ne najslabših, ki bi v življenju vse črnosukneže najraši vtopili v žlici vode, ki pa so zelo veseli, če imajo takšnega "nepotrebneža" ob smrti poleg sebe, da jim pomaga v zadnjem boju in da se v njegovih rokah lažje ločijo s sveta. In dasi prav sem tako najbolj nepotreben človek na svetu, moram vendar takoj iti, ker me že čaka Bog ve koliko ljudi. Na svidenje prijatelji!..."

Tako sem končal svojo nepripravljeno pridigo in jo hitro ubral dalje.

Na vogalu sem se ozrl nazaj: delavci so se živahno pomenkovali.

Kdo ve, če ne bo nekega dne vzkliklo seme, ki je padlo na to ilovnato zemljo, in obrodilo tudi kaj sadu?

(Po francoskem izvirniku).

Velikonočno pismo

Neki francoski župnik je prejel sledeče pismo, ki ga smatra za posebno dragoceno velikonočno darilo. Dobesedno na slovensko prestavljeno prinašamo pismo tudi našim cenjenim čitateljicam in čitateljem, ki jih prosimo, naj je skrbno preberejo. Nemara tudi zanje ne bo čisto brez pomena.

"Ljubi gospod župnik!"

Veselite se!...

Vaša srčna želja je izpolnjena: Vaš faran je opravil svojo velikonočno dolžnost.

Sporočam Vam to, ker sem prepričan, da Vam bo v veliko veselje in ker resno želim, da bi odslej tudi mene šteli med one katoličane na katere se lahko zanesete.

In kako je ljubi Bog našel to izgubljeno ovico?

Kar naravnost Vam povem, da ne lahko. Zli duh v meni se je upiral do skrajnosti.

Že pred več leti je poizkusila moja dobra žena, da bi me spreobrnila, pa sem prehitro spoznal njen načrt. Ker ni prav začela, se ji ni posrečilo. Nisem se mogel pripraviti do tega, da bi šel k spovedi in sv. obhajilu le svoji ženi na ljubo. Ne, tega nisem mogel!...

Malo bolj me je prijel moj župnik v Parizu. Pa tudi ta brez uspeha. Ni me namreč poznal in mi je govoril, kot govori za vse; zato mi njegova beseda ni šla nič kaj do srea.

Vi, ljubi gospod župnik, ste mi prišli že bliže. Gotovo Vam je še v spominu tisto jutro, ko sem Vas obiskal in ogledoval nove panje v čebelnjaku. Besede, ki ste jih pri tej priliki govorili z menoj, so mi šle do srea. Pri odhodu ste me vprašali: "Če bi bil bolan, ali bi se dal prevideti?" "Ne samo dal, celo zahteval bi!" sem Vam odgovoril. "Torej", ste mi rekli nato, "zakaj pa zdaj ne živite tako, kakor si boste enkrat želili, da bi bili živeli?" To vprašanje je zadelo moje sree huje, kot zadene puščica živo meso. — Na poti domov mi Vaše vprašanje kar ni šlo iz glave in večkrat sem si dejal: "Gospod župnik ima prav!"

Tudi moji prijatelji so poskušali zajeti mojo dušo, pa prav tako brez uspeha.

Čudno! Nihče izmed njih, ki so mi dobro hoteli, ni imel dovolj poguma, da bi mi kar naravnost povedal: za verske zadeve gre in za zveličanje tvoje duše. Dandanes ne sovražimo greha več tako, kot so ga nekdanj sovražile svete duše. Ali je to pomanjkanje žive vere? Ali je strah pred ljudmi? Ali pretirana obzirnost do bližnjega?... Le s prav nežno roko in rokavicami in z mnogimi opravičevanji si upamo danes prijeti bližnjega. A trdi, ošabni hrasti se tako ne podirajo!

Po najinem razgovoru se mi je začela vest vedno pogosteje oglašati. Zahrepenel sem po nečem trdnem, kar bi me držalo pokoneu tudi v sedanjem razdvojenem času. Zahrepenel sem postati res mož, dosledan v vsakem oziru. Iskal sem načela, ki daje moč, pisati tudi "razsvetljenemu" prijatelju: "Pridem v petek na kosilo, prosim Te pa, da pripraviš postne jedi, ker me poznaš, da sem veren človek". Tako mi je pisal pretekli teden general N. — In s kakšno pisavo!... Črke so bile kot žveplenke, kot bi se v bojni vrsti pripravljale na napad.

Hudobec me je držal le še z eno roko, a držal me je še! O, ta ne izpusti zlepa.

Velikonočno nedeljo zjutraj me je še držal. Skleni sem, da bom spremljal svojo ženo, ko bo šla k slovesni službi božji, kjer bo ta dan posebno lepo petje in godba.

Zjutraj ob osmih grem skozi svojo sobo — in kaj vidim? Na pisalni mizi so bili štirje katekizmi, vsi odprti na strani, kjer je zapisana cerkvena zapoved:

"Spovej se svojih grehov vsaj enkrat v letu in vsaj o velikonočnem času prejmi sveto Rešnje Telo."

In da bi tega gotovo ne prezrl, je bila zapoved v vsaki knjigi rdeče podčrtana.

Obstal sem in strmel.

Moji trije fantiči in moja hčerka!... O, ti navihanci! Ne da bi komu kaj povedali, so sklenili, da poizkusijo. Njihov poizkus je kot vihar spreobrnil mojo dušo.

"Torej sem že tako daleč!" sem si mislil, "da me morajo spreobračati moji otroci".

V naglici sem se oblekel, niti obriti se nisem imel časa; šel sem v cerkev k spovednici gospoda vikarja, ki so jo ženske kar oblegale. Tu bi moral čakati najmanj eno uro... Pa veste, kako sem pri čakanju nepotrpežljiv!

Na srečo je prišel mimo župnik, me pogledal in rekel: "Bi se radi spovedali?"

"Da."

"Tukaj, prosim!"

Peljal me je v svojo sobo.

Čez deset minut sem se vrnil. Vrgel sem bil hudobica in vse njegovo iz svojega srea. — Potem sem šel k sv. obhajilu. — Ko pridem domov, vidim, da so otroci nekam nemirni.

"Vsi semkaj!"

...???

"Od kdaj pa dajejo nauke staršem otroci?"

...???

Nisem se mogel več premagovati. Objel sem jih... Ti edini so imeli pogum.

Moj ljubi gospod župnik! To velikonočno darilo sem Vam hotel pokloniti. Storit bi bil moral že pred dvajsetimi leti...

Če nebi imel svojih ljubih otrok, bi tega prav gotovo niti zdaj ne storil.

Tako pa se je zgodilo! Aleluja!

Vaš vdani Louis B..."

Opomba: Nekaj podobnih pisem je prejel letošnji velikonoč tudi slovenski izseljeniški duhovnik v Buenos Airesu. Sicer so nekoliko bolj preproste pisane, pa ravno tako prisrčna in v resnici ravno tako globoka. Rad bi jih dobil še veliko več. Pa tudi, če bi pisem ne dobival, da bi le kaj več rojakov praznovalo tako veselo velikonoč, pa bi bil zadovoljen. Menda vsi vemo, da še ni konec vseh za spovedno in obhajilno velikonočno dolnost odmerjenih velikonočnih dni. Tja do 29. junija je še čas. Pa ni treba odlašati do zadnjega dne. Saj veš, da je spovednik na razpolago vsako soboto katerokoli uro popoldne, in vsako nedeljo katerokoli uro ves dan. Najbrže Ti ne bo treba čakati tako dolgo, kakor bi bil skoraj moral gospod Louis B.

Slovenska narodna podporna jednota v Severni Ameriki

Po jubilejni številki Prosvete priredil Jan Kacin:

Obe največji slovenski podporni organizaciji na svetu sta obhajali te dni svoje jubileje: štiridesetletnico Kranjsko slovenska katoliška podporna jednota in Slovenska narodna podporna jednota tridesetletnico svojega obstoja.

V informacijo našim članom prinašamo danes kolikor mogoče nepristranski informativen članek o Slovenski narodni podporni jednoti, prihodnjič pa bomo ravno tako nepristransko poročali o Kranjsko slovenski katoliški podporni jednoti. Oba poročila sta povzeta po jubilejnih izdajah zadevnih jednotinih glasil, iz katerih pa smo povzeli predvsem gospodarsko, politične in kulturne smeri obeh jednot pa samo v toliko, kolikor sta za razumevanje neobhodno potrebni.

Našim izseljencem priporočamo, naj oba članka temeljito prečitajo in začno na svojih društvenih sestankih in drugih medsebojnih razgovorih z razpravami, ali bi si tudi mi v Južni Ameriki ne mogli ustanoviti kaj podobnega. **Ur.**

Slovenska narodna podporna jednota se je ustanovila dne 9 aprila leta 1904 v Chicagu Ill.

Sicer je obstojala že kaki deset let pred SNPJ podobna jednota katoliškega značaja.

Prva slovenska tednika sta bila Amerikanski Slovenec in Glas Naroda, ki sta si bila v neprestanem strankarskem nasprotju. Amerikanski Slovenec je bil strogo katoliški, dočim je bil Glas Naroda svobodomiselnega trgovskega značaja. Medsebojna borba teh dveh listov je dala povod za ustanovitev tretje organizacije SNPJ s pripravljajalnim glasilom Glas Svobode.

Prva, ki sta pričela z delovanjem za to organizacijo sta bila Franc Medica doma iz Krasa in Martin Konda doma iz Bele Krajine. V par letih je bilo že ustanovljenih devet društev, ki so leta 1904 skupno položile temelj današnji SNPJ.

Nova organizacija je nemudoma pričela s praktičnimi socialnimi vprašanji.

Po odhodu Medice so završala v jednoti prva nespornost. Konda je postal lastnik jednotinega glasila Glasa Svobode in je za urednika najel Jožeta Zavetarnik, ki je hotel list usmeriti v socialistično smer in je bil radi tega odstavljen.

Kmalu je opozicija zasledila pri voditeljih jednote nekatere nepravilnosti poslovanja in na mah so bili od članstva strmoglavljeni. To pa nikakor ni prineslo organizaciji prospeha.

V te homatije je z vso silo posegla katoliška stran izseljenštva, ki je dokazovala, da moralna finančna ter socialna stran voditeljev SNPJ ni ravno na prvem mestu. To je privedlo organizacijo, da je sklicala v maju leta 1908 izredno konvencijo.

SNPJ se je s tem očistila neiskrenih voditeljev, ki pa so ji prizadejali nov udarec s tem, da so ustanovili novo organizacijo SSPZ. SNPJ je tedaj mnogo izgubila na članstvu, je pa veliko več pridobila na ugledu. Organizacija se je pognala z nova v boj za socialne pravice in samopomoč izseljenca.

Na četrti konvenciji so dobile ženske popolno enakopravnost z moškimi. Takrat je bila sprejeta tudi porodna podpora za članice.

Območje jednote se je polagoma širilo na sosednje države posebno Kanado. Glasilo jednote, ki je bilo prvi dve leti mesečnik, je postalo tednik v večjem formatu.

Leta 1911 je prevzel uredništvo lista Jože Zavetarnik, ki je pričel pisati bolj v socialističnem duhu. Organizacija v celoti se je le še bolj demokratizirala. Sprejela je posebno resolucijo proti zadržanju stavkokazcev.

Leta 1912 je bilo dano na glasovanje članstvu ustanovitev mladinskega odseka in zgraditev lastnega društvenega doma.

Članstvo se je neprestano množilo in je šte-

lo leta 1913, 200 društev z 11.214 člani. V mladinskem oddelku pa 1407 članov. V desetih letih je članstvo naraslo na 220 društev z 12.218 člani.

Šesta konvencija leta 1915 je določila, da postane tednik dnevnik, čim se priglasi 5000 naročnikov.

Dnevnik Prosveta je pričel izhajati 1. julija leta 1916. V tem letu je SNPJ tudi dobila svoj dom. Do tega leta je bil tajniški urad na stanovanju tajnika, uredništvo pa na stanovanju urednika. Glavni odbor je potom poverilnega mandata od članstva dal zgraditi lastno poslopje v katerem se je nastanilo tajništvo in uredništvo SNPJ. V tem letu je delala organizacija veliko propagando za SNPJ in za naročnike Prosvete, ki jih je dobila čez tisoč.

Leta 1918 je SNPJ štela 23 tisoč članov v obeh oddelkih. Sedma redna konvencija je določila ustanovitev mladinskega lista v slovenskem in angleškem jeziku; dijaški sklad za podporanje dijakov v višjih šolah, ki so člani SNPJ.

Konvencija je tudi odobrila vse sklepe za ustanovitev jugoslovanske republike. V ta namen je bilo določenih 10 tisoč dolarjev, ki pa jih seveda ni bilo treba izplačati. Dalje je bilo sklenjeno da jednota prispeva tisoč dolarjev za sirote v vojni padlih Slovencev v stari domovini; izplača polovico smrtnine za padlimi; sprejme nazaj vse člane, ki se vrnejo iz armade; pohabljenca pa sprejme brez preiskave v v osmrtninski razred.

Med to konvencijo se je vršila velika manifestacija na grobu Linkolna kakoršne še ni bilo. Zborovanje je bilo za jugoslovansko delavsko-kmetško republiko.

V naslednjem letu 1919 je razsajala huda španska bolezen, ki je mnogo članov spravila v grob. Bolniški sklad SNPJ je bil raditega občutno prizadet. Članstvo je padlo deloma radi boleznimi deloma pa radi odhajanja v domači kraj. Jednota je kmalu prebolela tudi to izgubo.

V tem letu so ameriški Slovenci vodili velike pomožne in politične akcije za novo Jugoslavijo, ki je izvalo novo afero za SNPJ. Nekaj glav-

nih odbornikov je dobilo ukor, drugi so raje sami odstopili, predno bi jih žedela kazen po pravilih organizacije.

Leta 1921 je bil v jednotinem domu v Chicagu sprejet predlog za združitev SNAPJ s Slovansko delavsko podporno zvezo, ki se je bila že prej združila z društvom Sv. Barbare in Slovensko delavsko podporno in penzijsko družbo. Združitev se je izvršila potem v septembru istega leta. Pogajanje za združitev se je vršilo tudi s SSPZ in JSKJ. Do združitve pa ni prišlo.

Samoosebni je umevno, da se je po združitvi SNPJ moralno in finančno močno okrepila. Imela je čez 39 tisoč članov, premoženja pa čez milijon dolarjev.

Združitvena konvencija je pričela z vsestranskimi socialnimi akcijami. Nekatere je članstvo sprejelo, druge ne.

Za stradajoče ljudstvo v Rusiji je jednota darovala 500 dolarjev.

V letu 1924 je SNPJ narasla na čez 50 tisoč članov in preko dva miliona premoženja. V tem letu je organizacija zgradilo svojo tiskarno in novo poslopje za svoje urade.

Leta 1927 je SNPJ delala ponovno veliko propagando za nove naročnike in pridobivanje novih članov za organizacijo. Oboje se je sijajno obneslo. Prosveta je dobila čez 1400 novih naročnikov, organizacija je štela skoraj 58 tisoč članov, premoženje pa je prekoračilo tri milione. V tem letu je nastala ostra notranja borba glede izplačevanja smrtnim v starem kraju.

Velika delavska stavka se je zavlekla v leto 1928. Glavni odbor je določil članom-stavkarjem ki so prišli v stisko tri tisoč dolarjev.

Največ zaslužnja je imel za organizacijo SNPJ Jože Zavetarnik, ki je umrl dne 28 avgusta 1929. Na mrtvaški oder so ga položili v jednotini dvorani. Imel je najveličastnejši pogreb, kar jih pomni članstvo SNPJ.

SNPJ je organizirala tri večje izlete v Jugoslavijo. Leta 1930 je bil največji z 180 izletniki. Istega leta je štela SNPJ tudi največ članov in sicer 63.945. Otedaj pa je vsled splošne svetovne krize pričelo število članstva padati.

Ob deseti redni konvenciji, ki se je vršila v Chicagu pomladi 1933 je bilo skrženo število članov na 48.295 v obeh oddelkih. Uprava jednote se je morala v splošnem reorganizirati, da ni prišla v denarne težkoče. Dnevnik Prosveta se je komaj še obdržal kot dnevnik, odpasti pa je morala sobotna številka in zmanjšati strani.

Ker so se splošne razmere zadnje leto v Severni Ameriki nekoliko zboljšale, je pričela Slovenska narodna podporna jednota z novim življenjem in z novim upanjem, da bo našim rojakom izseljencem tudi za v bodoče še mnogo koristila.

Sel i t v e

v m e s t u i n n a d e ž e l o

z a z m e r n e c e n e

p r e v o z n o p o d i e t j e

RAFAEL TURK

OSORIO 5085 esq. WARNES 2202

U. T. 59-8505 in 59-3667

Oficijelni grb XXXII. mednarodnega evharističnega kongresa v Buenos Airesu.

XXXII. mednarodni evharistični kongres v Buenos Airesu

PRIREDIL ANDREJ ŠKRBEČ, Buenos Aires

mere odličnim. Dan za dnem napaja naš vodovod skoro tri milijone ljudi. Pa pritisne majhno hujša vročina, in že se ne smeš več kopati. "Vode ni"

Če so taka pomanjkanja pri nas že v normalnih razmerah nekaj rednega, navadnega, kaj bo šele tam začetkom oktobra, ko se bo vlila v naše mesto ploha tujcev, en milijon turistov!

II. Odločitev

Ni treba, da je človek ravno velik katoličan, če naj ceni važnost svetovnega evharističnega kongresa za kako mesto. Samo malo je treba pomisliti, in vsak mora priznati, da je tak evharističen kongres za katerokoli mesto velike važnosti in da bo z njim počaščeno in okoriščeeno ne samo mesto Buenos Aires, marveč vsa republika Argentina.

Od leta 1881 dalje, ko so se svetovni evharistični kongresi začeli, so jih z velikimi svečanostmi praznovali po skoro vseh velikih in važnih mestih sveta. Leta 1888 v Parizu, 1890 v Anversu ali Antwerpnu v Belgiji, 1893 v Jeruzalemu, 1898 v Bruslju, 1899 in 1914 v Lurdu, 1905 v Rimu, 1909 v Koelnu, 1910 v Montrealu, 1911 v Madridu, 1912 na Dunaju, 1924 v Amsterdamu, 1926 v Čikagi, 1928 v Sidneyu, 1930 v Kartagi, 1932 v Dublinu na Irskem.

Letošnji svetovni evharistični kongres bo prvi v Južni Ameriki.

Nebroj mest in raznih dežel se je potegovalo zanj, bi ga radi imeli, je prosilo zanj. Končno odločitev so prepustili papežu. Ko je slišal sveti Oče med drugimi predlogi tudi ime Buenos Aires, je baje vzkliknil: "Buenos Aires? To se mi zdi sijajno!"

Tako je postalo naše mesto sedež svetovnega evharističnega kongresa za leto 1934.

III. Sto milijonov pesov

Pričujočo sliko evharističnega kongresa podajam kot navaden reporter in bi lahko prinesel ta moj sestavek list katerekoli politične ali kulturne smeri. Povdariti hočem namreč pred vsem to, kar more zanimati vsakogar, in rad prepuščam duhovno plat kongresa drugemu persusu.

Naj bo torej uspeh evharističnega kongresa kakršenkoli, eno je gotovo: da bo prinesel Buenos Airesu in Argentini dobička, po katerem se marsikateremu mestu in ljudstvu cede sline.

Lahko si mislimo, da iz daljnih dežel ne bodo prihajali v naše mesto ravno najbolj revni zemljani, marveč po večini taki, ki jim kaj zvenkeče v žepu. Tudi je razumljivo, da romarji ne bodo gledali samo cerkvenih obredov, marveč bodo pri nas tudi spali in pili in jedli in hoteli videti tudi še kaj drugega, vse razne posebnosti in vsakovrstne znamenitosti širne argentinske zemlje.

Železniške družbe so zaradi velikega števila potnikov, ki jih pričakujejo, že znatno znižale vozne cene. Ni namreč dvoma, da jih bo mnogo hotelo videti znamenito Cordobo z njenimi starodavnimi cerkvami, svoječasno glavno mesto Argentine. Argentinske province Tucuman, Salta, Mendoza, Catamarca imejo mnogo narav-

nih lepote. V Patagoniji je občudovanja vredno delo don Boskovih sinov. V Misiones so znamenite razvaline zalite s krvjo ljubiteljev kulture, znanost, umetnosti in ljudske izobrazbe. Mihanovičeve ladje jih bodo vozile tja gori do slavnih slapov Iguazu, veličastnega dela umetne božje roke.

Računajmo, da ostane ta milijon romarjev samo deset dni med nami. Mnogo jih bo brez dvoma ostalo veliko dalje. Računajmo, da more izhajati vsak izmed njih dnevno samo z desetimi pesi za hrano, stanovanje, vožnje, napitnine in druge izdatke. Dnevno bi zneslo to deset milijonov in v desetih dneh sto milijonov pesov!

Najmanj sto milijonov pesov bo pustil torej letošnji svetovni evharistični kongres v našem mestu!

Sto milijonov pesov se bo razteklo med ljudmi na vse načine poživilo to strahovito krizo in dalo tisočem brezposelnih dela in zaslužka.

IV. Hotel v Puerto Nuevo

Vsi samostani, zavodi, šole, mnoge vojašnice in drugi javni prostori bodo spremenjeni te dni v velike javne spalnice. Tudi na dvorišča bodo postavili postelje za prenočevanje romarjev. Samo en hotel je že kupil za evharistični kongres tisoč novih postelj. Ladje, ki bodo vozile romarje iz Evrope, bodo hkrati njihova udobna prenočišča. Mnogi tisoči privatnikov bodo dali svoje prostore romarjem na razpolago, kar je že vse v dogovorih. Kljub temu ne bo dovolj prostora za vse romarje. Poleg vsega tega mislijo postaviti v Puerto Nuevo začasn hotel, ki bo sprejel več ko deset tisoč gostov.

Da si naredimo skromno sliko o velikosti tega novega hotela, naj omenim, da bo samo kuhinja obsegala eno celo kvadro, to je deset tisoč kvadratnih metrov površine, da bo stalno kuhalo v nji dvesto kuharjev in da bo dvatisoč natakarev raznašalo kuhane jedi gostom na mizo.

V. Papežev legat

Sveti Oče bo poslal na kongres svojega osebnega zastopnika, ki bo sprejet s častmi, ki gre do vladarjem in državnim predsednikom.

V pristanišču Darsena Norte bo sprejela visokega gosta celokupna argentinska vlada s predsednikom generalom Justom na čelu. Eden izmed višjih argentinskih generalov bo vzdrževal red in skrbel za častni špalir skozi katerega se bo peljal papežev legat v novi, nalašč zanj izdelani kočiji.

Ker papeški legat še vedno ni imenovan, so se začele širiti zadnji čas vesti, da bo prišel na kongres morda papež sam, kar sicer ni verjetno, vendar po vsem, kar se je zgodilo zadnji čas tudi nikakor ne izključno. Razumljivo bi zavzel v tem slučaju kongres za enkrat še nedogleden pomen in veljavo.

VI. Kaj je evharistični kongres

Prvi svetovni evharistični kongres je organizirala francoska gospodična Marija Marta Emi-

1. Milijon gostov

Buenos Aires, v žogobre in druge vsakovrstne športe in filme zamišljeno velemesto, se očitno še ne zaveda, kaj da ga čaka meseca oktobra tekočega leta.

Meseca oktobra računajo, da bo prišlo v Buenos Aires en milijon turistov! Tekom najmanj sedmih dni bo en milijon ljudi vseh narodov sveta preplavljalo naše mesto!

Ali smo pripravljeni za sprejem tolikih množic? Bomo imeli dovolj postelj, na katerih bi ti ljudje spali, dovolj miz za katere bi lačni sedli, dovolj hrane, da bi nasitili milijon tujih želodcev?

Ali se sploh zavedamo, kaj se to pravi: en milijon?

Buenos Aires je vsekakor velemesto, ki mu se manjka velemestnih naprav, vendar takih množic nikakor ni vajen in zanje nikakor ni pripravljen.

Buenos Aires je povsem drugačno mesto, kakor na primer večno mesto Rim.

Rimske hiše so kakor iz gumija: Če je treba se čudno raztegnejo, povečajo, razširijo, kadar ni treba, pa se spet lepo pohlevno stisnejo skupaj. Neprestana romanja so naučila Rimljane, da znajo čudovito poskrbeti za romarje. Rimski hoteli, samostani, zavodi, šole, morejo takej, brez posebnih priprav sprejeti in primereno nastaniti mnoge stotisoče tujcev, kakor hitro se pojavijo. Tujski promet je najboljša rimska in menda sploh italijanska industrija.

Buenos Aires ima precej nad dva milijona prebivalcev, s predmestji skoro tri, je torej skoraj trikrat večji kakor Rim, toda meščani smo skoro izključno stalni gostje, Buenos Aires ima razmeroma neznamenit tujski promet.

Prve dni velikega tedna, ki ga obhaja Buenos Aires zelo slovesno, je prišlo v mesto nekaj več tujcev, in že smo videli polne avtobuse potnikov, ki so se z nervozno upadlimi obrazi vozili od hotela do hotela in zaman iskali prenočišča.

"Nimamo sobe!"

Z vsem drugim je pri nas podobno.

Buenos Aires ima dobrih deset tisoč izvoščkov, avto taksijev, libre, kakor jim tudi pravimo. Pa Vam kane par kapljic dežja in glej in išči kakor hočeš, nikjer in nikoder nobene rdeče tablice, ki bi vabljivo klicala: Libre.

"Ni taksija!"

Buenosajreščani se ponajam z odličnim vodovodom, vsaj za naše skrajno neugodne raz-

lija Tamisier in so ga praznovali v severofrancoskem mestu Lille, blizu katerega je še danes zaposlenih veliko slovenskih izseljencev, zlasti v mestih Lens in še posebej v vasi Lievin, kjer imajo tudi slovenskega izseljeniškega duhovnika Msgr. Zupančiča. Praznovali so ga leta 1881 v dneh od 28-30. junija. Glavni Tamisierin svetovalec je bil slavni slepi francoski škof Gaston Ségur, ki je takole razložil pomen evharističnih kongresov:

“Svetovni evharistični kongresi so izključno verske manifestacije, ki hočejo s pomočjo molitve, govorov in znanstvenih razprav povdariti in poglobiti vernost krščanskega ljudstva in posebno v češčenju Jezusa v posvečeni hostiji iščejo zdravila in pomoči nadlogam sedanjega časa”.

VII. Palermo

Izvemši otvoritvenih svečanosti, bomo praznovali vse slovesnosti buenosajreškega svetovnega evharističnega kongresa v parku Palermo, ob velikem španskem spomeniku na lepi Avenidi Alvear, na razpotju z avenido Sarmiento.

Argentinska vlada je rada dovolila ta lepi prostor.

Že tukaj je treba povdariti, da je šla argentinska vlada organizatorjem kongresa v vseh zadevah prijazno na roko, in da bo proglasila kongresni teden za naroden praznik, ko bodo zaprte vse trgovine in prodajalne izvemši trgovin za hranila.

VIII. Otvoritvene slovesnosti

Uradno bo odprt kongres v naši buenosajreški stolnici, ko bo papežev legat v navzočnosti najvišjih cerkvenih in civilnih oblasti prečital otvoritveno poslanico Svetega Očeta, ki bo prvič v zgodovini naslovljena na argentinsko ljudstvo.

Samo po sebi se razume, da bo okrašena cerkev, kolikor bo le mogoče. Stotine škofov v svojih vijoličastih in lepa vrsta kardinalov v rdečih oblekah in tisoči duhovnikov se bodo zbrali v cerkvi. Na evangeljski strani altolja bo postavljen papeški tron, na katerega bo sedel zastopnik papežev.

Za stotisoče, ki ne bodo imeli prostora v cerkvi, bodo postavili po Plaza Mayo, po Avenidi de Mayo in po severni diagonali petsto ogromnih zvočnikov, kakor jih pozna menda samo Buenos Aires, da bodo lahko vse ogromne množice slišale besedo in pozdrave načelnika katoliške Cerkve.

IX. Ostale svečanosti

Vse ostale svečanosti se bodo vršile v parku Palermo.

Sveto obhajilo bodo delili več dni na prostem. Tudi spovednikov ne bo manjkalo, ki bodo ravno tako spovedovali na prostem. Računajo, da bo treba razdeliti tekom sedmih dni kake štiri milijone svetih obhajil, kakor so jih tudi leta 1932 v Dublinu na Irskem.

Prvi dan kongresa bo posvečen mladini.

Računajo, da bo obhajanih prvi dan sedemdeset tisoč dečkov in ravno toliko tisoč deklic.

Drugi dan je določen nežnemu spolu. Sam papežev legat bo imel ta dan slovesno sveto mašo na posebnem altolju, ki ga bodo na vzvišenem mestu kar najbolj umetno zgradili, da od vseh strani lepo viden. Da bo mogla vsa množica slediti poteku božje službe in točno ra-

zumeti sleherno besedo, bo spet postavljenih petsto mogočnih zvočnikov, ki bodo nosili glasove od altolja do ušes poslušalcev.

Razumljivo je, da bodo radio-mikrofoni sprejemali petje in govore in vse vrvenje ogromnih množic in jih raznašali ne samo po Argentinini, marveč po vsem svetu.

Tretji dan je določen moškimi.

Četrti, peti in šesti dan sta določena zborovanjem in procesijam.

Najslovesnejši bo vsekakor sedmi dan, ko bo kardinal legat spet pontificiral v parku Palermo in potem iz papeškega prestola in v papeževem imenu s svetim Rešnjim Telesom blagoslovil Argentino in Argentinece, vse, ki so se kongresa udeležili in vse, ki so se zanj kakorkoli trudili.

X. Priprave

Razumljivo je, da zahteva tak kongres ogromnih priprav.

Stalni odbor za evharistične kongrese, ki ima svoj sedež v Rimu, predseduje pa mu ta čas belgijski škof Msgr Luis Heylen, je poslal že pred enim letom v Buenos Aires tajnika, ki je dal buenosajreškemu glavnemu predststvu mnoga navodila in mnogo dragocenih nasvetov in izkušenj, na kar se je vrnil spet v Rim, da vodi odnotne priprave za veliki kongres.

Tukajšni glavni odbor pa se že več ko eno leto stalno posvetuje, kako bi bil buenosajreški kongres najveličastnejši ali vsaj eden izmed najveličastnejših svetovnih evharističnih kongresov, kar jih je bilo doslej praznovanih, in sploh ena izmed največjih svečasnosti, kar jih je bilo na zemlji doslej organiziranih. Kakor morda že znano ima svoj sedež v Avenidi Alvear 1660 in mu predseduje spretni Msgr Figueroa. Kakšnih dvajset izbranih ljudi je že celo leto v izključni odborovi službi.

Ta glavni odbor ima seveda celo vrsto pododborov v katere so vstopili najodličnejši Argentininci in najodličnejši vseljeni tujci. Častno predsedstvo so sprejeli argentinski državni ministri in celokupen buenosajreški diplomatski zbor s svojim doyenom, dekanom, papeževem nuncijem na čelu. Predsednik republike general Justo je sprejel častno predsedstvo. Vseh mož in žena pa, ki imajo kakršnokoli mesto v

kakem odboru ali pododboru evharističnega kongresa se lahko računa, da bo veliko nad tisoč. Nad tisoč odličnih in vnetih mož in žena, ki se že dolgo časa resno trudijo in premišljajo, kako bi svetovni evharistični kongres v Buenos Airesu čim boljše uspel!

Sledeče v Argentino vseljene tuje narodnosti so se doslej uradno priglasile, da se žele udeležiti evharističnega kongresa in je glavni odbor že potrdil njihove narodne pripravljalne odbore:

Slovenci, Hrvatje, Poljaki, Nemei, Španci, Italijani, Franko-Belgo-Švicarji, Anglo-Amerikanci, Armenci, Braziljci, Bolivijci, Kaldejci, Čileni, Grki, Holandci, Ogri, Irci, Lituanii, Maroniti, Meksikani, Paraguayci, Peruveci, Portugaleci in Uruguayci.

Hrvaški narodni pripravljani odbor tvorijo: P. Leonard Ruskovič, visokošolec Oskar Mišeta, odvetnik dr. Ivan Angel Martinolich, zdravnik dr. Nikola Perčič, bivši kapitan Anton Karstulović, bivši kapitan Gjuro Pasković, Josip Varga, Jure Martič, Antun Kolumbo, Nikola Bončić, Šimun Perič, Antun Plančić, Krsto Šarič in Ante Franičević.

Slovenski pripravljani odbor je takole sestavljen: Predsednik Martin Zidar, podpredsednik Franc Ozmeč, tajnik Franc Lakner, blagajnik Josip Suban, odbornik: izseljeniški duhovnik Josip Kastelic, Ciril Jekše, Andrej Škrbec, Andrej Čebokli.

Za slovensko zbirališče je določena za enkrat župna cerkev svete Neže na Paternalu, Avalos 250, oziroma veliko dvorišče za njo, ki zlahka sprejme vse buenosajreške Slovence.

XI. Časopisje

Vsi ti narodni pripravljani odbori razpolagajo z mnogimi glasili, v katerih večinoma že dolgo časa redno poročajo vsak svoji narodni skupini o vseh podrobnostih kongresa in vpeljujejo svoje rojake v globlje razumevanje zakramenta svetega Rešnjega Telesa, pa tudi splošnega krščanstva in katolicizma.

Nekateri močnejši odbori, na primer italijanski, francoski, španski itd. so si osnovali svoje posebne revije, ki so posvečene izključno pripravi na svetovni evharistični kongres. Brez dvoma je izmed njih najlepša italijanska kongresna revija imenovana Cenacolo, Dvorana zadnje večerje. Italijanska kolektiviteta je prire-

Del ogromnega parka Palermo z znanim španskim spomenikom.

dila za revijo posebno zbirko, ki je tako sijajno uspela da razpolaga uprava s tisoč pesi za vsako številko, ki jih je izšlo doslej petero in jih mislijo izdati še sedem.

Prvi sklep hrvaškega pripravljalnega odbora je bil da se ima osnovati tudi za Hrvate splošno-nabožna mesečna revija, ki naj bo tja do kongresa posebno posvečena evharističnemu kongresu. Ravno ko pišem te vrstice sem prejel prvo številko te nove odlično urejene in ravno tako odlično opremljene hrvaške revije Ave Marija, ki izhaja za enkrat mesečno in stane za celo leto dva pesa, naroča pa se v Convento Franciscano, Alsina y Defensa, La Capital, kjer se nahaja tudi uredništvo.

Slovenskemu pripravljalnemu odboru bo tedensko stavljena na razpolago približno po ena stran Našega duhovnega življenja.

Poleg teh izključno kongresnih in drugih verskih in nabožnih revij in listov, ki jih je samo v Argentini nad dvesto, in poleg svetovnega časopisja, ki že sedaj obširno poroča o kongresu, prinaša redna in precej izčrpna poročila o velikih pripravah za kongres tudi vse veliko in vodilno buenosajreško dnevno časopisje vseh političnih in kulturnih smeri, izvzemši večerne

Critice, dočim je eden izmed prvih glasnikov kongresa véliki buenosajrešik katoliški dnevnik El Pueblo, Piedras 567, La Capital.

XII. Sklep

Razumljivo je, da ne more še nihče poznati vseh od toliko različnih okoliščin odvisnih posameznih podrobnosti, ki se bodo odigrale v našem vele mestu ob priliki vélikega svetovnega evharističnega kongresa.

Drugi naj pišejo in razpravljajo, kakšnega pomena da bo kongres za poglobitev katoliškega verskega življenja v Buenos Aires, Argentini in po vsem svetu. Jaz kot skromen časopisni reporter naj končam z ugotovitvijo, da se pripravlja v Buenos Airesu nekaj velikega.

Ne samo, da govori zaradi kongresa ves svet o našem mestu in o Argentini, tudi poslal bo ves svet v naše mesto svojih, resnično ne najslabših zastopnikov.

Stotisoče jih bodo pripeljale meseca oktobra v argentinsko zemljo železnice, ladje, aeroplani, sam romarski Zeppelin je že najavljen.

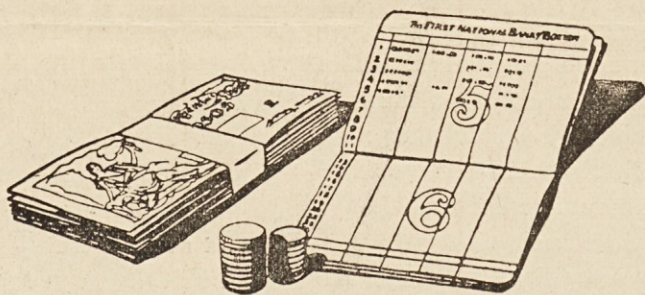
Naše ulice bodo zaživele v barvah vseh ljudi: beli, črni, rdeči, rumeni se bodo prijazno prelivali po njih. Med njimi bodo Evropei, Ame-

rikanci, Azijci, Afričani. Vse vrste jezikov se bodo prijetno mešale med seboj. Vse socialne plasti bodo zastopane med romarji. Ne otrok ne bo manjkalo, ne mož, ne žena. Kardinali, nadškofje, stotine škofov, tisoči redovnikov in redovnic, deset tisoči duhovnikov in stotisoči vernikov vseh krajev in vseh narodov zemlje se bodo sešli kot ena sama velika in edina krščanska družina.

Tako različni po barvi svoje polti, po svojih oblačilih, po navadah svojih dežel, po svojih govoricah, po vsakovrstnih dedščinah svojih prednikov, po svoji izobrazbi, po svojem bogastvu, po tisoč posameznostih, po katerih se zemljani razlikujemo, bodo vendar eno z vsem vernim argentinskim ljudstvom v eni sami misli in želji: hvala in čast Jezusu v posvečeni hostiji!

To véliko misel bodo znali ceniti vsi plemeniti buenosajreščani, naj bo kakršnokoli njihovo versko ali politično prepričanje, misel mednarodne človeške skupnosti in medsebojnega sporazuma, in bodo gotovo vse naredili, da bo prijetno bivanje tolikih in tako odličnih gostov v naši prestolici.

BANKA PRIJATELJ

POVERITE VAŠE PRIHRANKE

Poverite Vaše prihranke samo eni banki, ki razpolaga z ogromnimi sredstvi s stopedesetletno izkušnjo, kot jih ima naš denarni zavod. Vzemite pri nas vložno knjižico. Za začetek je treba samo \$ 5.—. Vsako nalogo izvršimo v kratkem času. Poslušili Vas bodo uljudno

v Vašem

SLOVENSKEM ODDELKU

uradniki Vaše narodnosti od 9 do 18 ure, ob sobotah od 8.30 do 11.

The FIRST NATIONAL
BANK of BOSTON

FLORIDA 99

Pueyrredón 175 — Av. Gral Mitre 301 (Avellaneda) — Córdoba 1223 (Rosario)

POVERENJE

VLJUDNOST

SIGURNOST

HITROST

Edina naša slovanska lekarna

Pojasnilo o vašem zdravju lahko dobite osebno ali pismeno v moji lekarni

Franjo Huspaur

DOCK SUD

(Prov. Buenos Aires)

calle FACUNDO QUIROGA 1441
nasproti komisarije

Najboljše fotografije v Buenos Airesu
ob navadnih cenah

OPTICA FOTO E. FERRO

LAVALLE 1242 — U. T. 35 - 5800

Vse foto potrebščine
20 o/o popusta na optiko

Damska česalnica LONDRES

AVENIDA SAN MARTIN 2284

Česanje in striženje \$ 0.80. Vodna ondulacija \$ 1.—. Trajna ondulacija \$ 4.90.

BARVANJE

Elektromehanična delavnica

KLARIČ & METLIKOVEC

Popravljanje in postavljanje električnih motorjev, dinamos, ventilatorje in drugih strojev.

Izdelava solidna, vsega v stroko spadajočega dela

Se delajo modeli (matrices) — Varenje (Soldadura Autogena)

J. B. ALBERDI 232 — U. T. 60 Cab. 6604
BUENOS AIRES

DEKLICA Z ODPRTIMI OČMI

Prav zares, ubogi ženici nista bili prav nič krivi svoje nesreče. Dvigalo je bilo stare in slabe konstrukcije ter je imelo svoje muhe.

Tete Cecilije in Rolande se drži zares smola, odkar sta prišli v Pariz.

V čakalnici sta napol mrtvi od napora in razburjenosti nekoliko zadremali. Zjutraj sta počakali izvoščka, kajti za nobeno ceno se ne bi bili več podali v labirint podzemske železnice. Voznik se je najprej z vsemi štirimi branil vožnje gori na Montparnasse, in le obljuba pretirane napitnine ga je nekoliko omehčala.

Čemu pa naj bi si poiskali nov hotel, ko je vendar bil zanju hotel že rezerviran?

Kam naj se pa obrneta v tem ogromnem mestu, če ne na tisti naslov, od koder jima je prišlo toplo povabilo?

In komaj sta dospeli na cilj, evo, ju drži bedasto dvigalo v svojih kremeljih in pomisliti je treba, da sta se revici branili vstopiti, a ju je hišnica takorekoč prisilila, da sta se ga poslužili.

Dogodek je zbudil v celi hiši veliko pozornost. Število stanovalcev je bilo prilično in zastoj dvigala je nekatere jezil, druge zabaval... Pritiskali so na gumbe... klicali popotnica-ma:

"Nikar ne poskušajte izstopiti, da ne treščite v globino... Oni dan se j zgodilo staremu gospodu v sosedni hiši..."

"Jojmene, pa povejte mi vsaj, ali ne bo dvigalo samo padlo nazaj?" je vpraševala teta vsa prestaršena ljudi, ki so se tiščali na stopnišču.

Razgovor preko zamrežene ograje se je nadaljeval.

"Ne... Doslej še nikoli ni padlo... Toda pred nekaj dnevi je malo manjkalo, da ni prebilo stropa v sedmem nadstropju. To ni dvigalo, ampak granata. H kateri stranki pa ste namenjeni?"

"H gospe Maude?..."

"Halo, gospa Maude... K vam sta namenjeni..."

Nekdo je javil, da s otelefonirali mehaniku in da bo vsak trenotek prišel. Prav tisti hip pa se je dvigalo brez vsakega povoda zaglalo z vso silo kvišku ter se nenadoma ustavilo na hodniku v šestem nadstropju.

Toda tudi tam še ni hotelo izpustiti svojih žrtev. Prikazala se je hišnica z zlovoljnim obrazom. Z nožem ji je uspelo spraviti mehanizem ključavnice v red.

"Ljudje z dežele ste," je nahrulila ženski; to se vidi. Da se mi ne drzneta več stopiti v dvigalo, razen če vaju jaz peljem..."

"Oprostite, gospa, saj ste naju vi sami..."

"Ni res! To je laž!..."

"Hišnica je vstopila v dvigalo ter ga je spravila v pravo nadstropje.

Vsa pobita in zardela je obstala teta Cecilija na hodniku sredi radovednih ljudi. Gledala je na desno... na levo... nobena roka se ji ni iztegnila nasproti. Na slepo srečo je poskušala teta Cecilija:

"Gospo Maude iščem..."

Nekaj hipov je bilo vse tiho... naposled se je gospa Maude odločila:

"To sem jaz, gospa."

"Ah, klanjam se, draga gospa! Naposled — evo, sva dospeli na cilj po tolikih križih in težavah! Naposled sva pri dobrih znaneih."

Gospa Maude, ki je bila še vedno v spalni obleki, je odgovorila v zadregi in kakor z viška:

"Oprostite, s kom imam čast govoriti?"

"Z Rolandino teto..."

"Z Rolandino teto? Ne poznam..."

Mati se je okrenila proti svoji hčeri Adeli, nato proti Valentini, ki je pravkar prisopihala s svinjskimi parklji, zeljem in prekajeno klobaso in zmerjala:

"Kdo pa je bil tisti nebodigatreba, ki je pokvaril dvigalo? Oh, to šesto nadstropje! Človek si kar na lepem nakoplje srčno napako!"

"Tiho bodi," je zagodrnjala mati... "Oprostite, gospa, čigava teta ste?"

"Rolandina; evo tu je moja nečakinja... Ali vam ni znano? Vaš sin vam ni povedal? Prihajal je vsak večer k nam po vodo... v Noirmoutieru..."

"Ah! Noirmoutier! Že vem, že vem! Moj sin vaju je šel sinoči čakati na kolodvor..."

"Žal... ni prišel!"

"Pač, pač! Zagotavljam vaju! Kajne, Adela, da je šel? Kajne, Valentina?"

Toda Valentina se je izmikala:

"Kam hodi Roger zveče? To je reč, ki je živa duša ne izve..."

"Toda saj se spominjaš, da nam je včeraj rekel, da pojde na kolodvor čakati gospe..."

"Rekel je, seveda je rekel..."

"Uverjena sem bila," je tožila gospa Maude pred sosedi, ki so prodajali zijala... "uverjena sem bila, da vaju je našel in lepo spravil pod streho. Ko je prišel ponoči domov, smo vsi spali; zjutraj je odšel v pisarno, ne da bi nas bil videl, tako da me nimamo pojma, kako in kaj... nobenega pojma, vam rečem!"

...???

Kateri imajo radi argentinske
revije jim priporočamo

Veliko tedensko revijo CARAS Y CARETAS

ki si jo lahko kupijo za 20 ctvs
na kateremkoli kiosku
ali pa si jo tudi naročijo pri upravi
BUENOS AIRES, CHACABUCO 151

\$ 2.50 trimesečno
\$ 5.— polletno
\$ 9.— celoletno

oziroma za provinco

\$\$ 3.— 6.— 11.—

in za inozemstvo

dva zlata pesa trimesečno

štiri zlate pese polletno

osem zlatih pesov letno

"Le vstopite... Sédli bosta malo, da pride-ta k sebi.... Stanovanje še ni pospravljeno!... Oh, saj veste, kaj je nepospravljena postelja..."

Teta Cecilija in Rolanda sta vstopili v stanovanje gospe Maude.

Na prvi mah sta bili neprijetno dirnjeni radi tesnobe, nereda in zatohline "pariškega apartmana", kakor se take luknje bahaško imenujejo.

Če bi bilo "Zavetje" s svojo prostornostjo, zračnostjo, s svojim cvetjem in svojo svetlobo, živo bitje, kako bi prasnilo v smeh ob pogledu na ta oddelek tretjega razreda, ki si natika ime "apartman".

Valentina, ki ima lase pristrižene na piskerlone, biserno ovratnico, neverjetno kratko krilo, ki je napudrana, nališpana, ki ima poslikane trepalnice in obrvi, suhe nožice v svilenih nogavicah in v nizkih odprtih šolenčkih, še bolj večja s svojo zunanostjo nered bivališča.

Na voščenem miznem prtu se vijejo goste črte polite kave; kanarček poje v svoji kletki, dvigajoč svoj glas vedno bolj.

"Nesi ga ven," zapové razburjena gospa Maude Valentini... saj bomo oglušili."

Nato se obrne k teti:

"Torej vaju Roger ni srečal? No, to ga je moralo jeziti, kajti odpravil se je proti kolodvoru s prav posebnim veseljem! Toda pustimo to! Rajši mi povejte, je-li dobro izbral; stali zadovoljni s hotelom?"

"Saj nisva bili v hotelu."

"Kako? Nista bili v hotelu Saj je Roger vendar rezerviral za vaju sobo z dvema postelja-ma..."

"Računali sva, da naju gospod Roger popelje tja. Ne veva namreč ne naslova, ne imena hotela."

Gospa Maude vpraša Adelo:

"Ti... ali ne veš, kateri hotel je to?"

"Zdi se mi, da oni-le v ulici des Abbesses... zraven montmartreškega pokopališča..."

"Tako bo. Če se prav ne motim, se zdi tudi meni, da je Roger omenil ta hotel! Oh! Tam boste prav udobno stanovali. Zračno in na lepi razgledni točki! Pa še čisto blizu severo-južne železnice, podzemske železnice in dva koraka od trga Clichy... Še eno vprašanje mi dovolite: Kje pa imate prtljago?"

"V shrambi."

"Rekli boste, da sem vsiljiva, ampak prosim vas, povejte mi, kje ste prenočili?"

"V kolodvorski čakalnici."

Mati in hčere so se spogledale v zadregi.

"To je sitna reč. Roger nikakor ne bo zadovoljen... če sploh ne pomislimo na to, da teče najemnina za vašo sobo že od včeraj. Ne morem si razlagati, kako je mogoče, da nista našli mojega sina. Res je, kolodvor je velik in velika množica ljudi je tam ter nešteto vrat... K sreči imata ves božji dan na razpolago, da greste po svojo prtljago ter jo prenesete v svojo sobo. Oh, hotel boste prav lahko našli. Ko prideta iz hiše, se obrnita takoj na levo... pojdita čez trg Saint-Pierre, čez ulico Antoinette, des Abbesses, potem pa naravnost... Dalje sploh ne moreta, kajti prišli bosta do pokopališča..."

(Nadaljevanje)

STORŽEK

Po LORENZINI — LOVRENČIČU

“Storžek!” je zaklical nato Kodelja. “Poslušaj mene in pojdi z nami: veseli bomo!”

“Ne, ne ne!”

“Pojdi z nami, boš videl, kako bomo veseli!” so zavpili štirje glasovi z voza.

“In če grem z vami, kaj poreče dobra Sojka?” se je začel dondek mehčati in popuščati.

“Kaj bi si ubijal glavo s takimi vprašanji! Pomisli, da gremo v deželó, kjer bomo sami gospodarji in se bomo lahko hrupno šalili od jutra do večera!”

Storžek ni odgovoril, le vzdihnil je in potem je še enkrat vzdihnil in potem je še tretjič vzdihnil, in končno je rekel:

“Dajte mi malo prostora, tudi jaz grem z vami!”

“Prostori so vsi zasedeni,” je pripomnil voznik, “a da ti pokažem, kako te z veseljem sprejememo, odstopim jaz svoj prostor na kozlu...”

“In vi?...”

“Jaz pojdem peš.”

“Ne, tega pa ne pustim. Rajši skočim na hrbet enemu teh oslov!” je menil Storžek.

Rekel je in se je približal priročnemu oslu v prvem paru, da bi ga zajahal, žival se je nenadoma obrnila in s krepkim sunkom gobca v želodec podrla Storžka, da so mu noge zamahe drale po zraku.

Dečaki, ki so videli ta prizor, so se do poka zasmejali in zakrohotali.

Očanec-voznik pa se ni smejal. Dobrikajoč se je približal upornemu oslu in se nagnil k njegovi glavi, kot bi ga hotel poljubiti — a mu je — hrrsk! — odgriznil polovico desnega ušesa.

Medtem se je Storžek pobral s tal in se je žen in užaljen zagnal v skoku na hrbet ubogi živali. Skok je bil tako posrečen, da so se dečaki nehali smejati in zavpili: “Živio Storžek!” ploskajoč venomer.

Ni se še polegel plosk, ko je osel nenadoma dvignil obe zadnji nogi in silovito brenil, da se je otrešel ubogega dondka, ki je priletel na

često v kup peska.

Med dečadjo nov smeh in krohot, a voznik se ni smejal; nemirni osel ga je tako ganil, da ga je poljubil in mu odnesel še polovico levega ušesa. Potem je rekel dondku:

“Le stopi, le stopi na osla in ne boj se! Ta osel je imel kako muho, pa sem mu pošepnil par besedic v uho in upam, da bo sedaj miren in pameten.”

Storžek je zajahal in voz se je začel premikati, a ko so osli galopirali in je voz drčal po izprani državni cesti, se je zazdelo Storžku, da čuje pritajen, komaj slišen glasek, ki mu je rekel:

“Ubogi lahkovrnež! Po svoji neumni glavi delaš, a se boš kesal!”

Storžek se je prestrašen ozrl sem in tja, da bi videl, od katere strani prihajajo karajoče besede, a ni opazil nikogar: osli so galopirali, voz je drčal, dečaki so spali, Kodelja je smrčal kakor polh, očanec-voznik pa je sedel na kozlu in med zobmi pevuckal:

Vsi ljudje ponoči spe,
a jaz ne spim nikdar...

Ko so imeli drugega pol kilometra za sabo, je zaslišal Storžek vnovič oni tihi glasek, ki je rekel:

“Pomni, trapez! Otroci, ki opustijo učenje in obrnejo hrbet knjigam, šoli in učiteljem ter se poprimajo iger in zabav, ne morejo pričakovati drugega nego nesrečen konec!... Jaz sam sem to izkusil in zato ti morem reči!... Pride dan, ko se boš tudi ti jokal, kot se danes jočem jaz, a bo prepozno!...”

Ob teh pritajeno šepetanih besedah je dondek, preplašen kakor še nikdar, skočil s hrbta ježne živali in šel, da bi zagrabil svojega osla za gobec. A morete si misliti, kako je obstal, ko je opazil, da se njegov osel joče... in joče prav kakor kak otrok.

“Ej, gospod človeček,” je zaklical Storžek

vozniku, “ali veste, kaj je novega? Ta vaš osel joče!”

“Le pusti ga, naj joče; ko se bo oženil, se bo smejal!”

“Ste ga mar naučili tudi govoriti?”

“Ne; sam se je naučil nekaj žlobudrati, ko je bil tri leta v družbi zdresiranih psov.”

“Uboga žival!”

“Naprej, naprej,” je rekel človek na kozlu, “ne tratimo časa! Kdo bi gledal osla, ko joče! Skoči nanj in pojdimo! Noč je hladna in cesta dolga...”

Storžek je ubogal, ne da bi dihnul. Voz je zdrčal in zjutraj, ko se je zorilo, so prispeli srečno v Igriško.

Igriška ni bila ni malo podobna drugim deželim na svetu. Njeni prebivalci so bili sami otroci. Najstarejši so imeli okoli štirinajst let, najmlajši pa okoli osem. Po cestah — veselje, krik, žvižg, ki je šel do mozga! Na vseh koncih in krajih gruče pobalinov: eni so se šli kupčke z orehi in lešniki, drugi žogo, tretji kroglice, četrti so bili svinjko, peti so jahali lesene konjičke, spet eni so se šli slepo miš, škarjice, most, drugi tam so se lovili in skrivali, tu so hodili po rokah z nogami v zraku, ona gruča je prevračala kozelce, ta je gonil obroč, oni potiskal kolo, tretji je poveljeval v papirnati čaki vojaštvu z lesenimi sabljami, tu se je eden drl, tam kričal, na oni strani ploskal, drugod je kdo žvižgal in prepeval, tu kokodajsal kot kokoš, ko znese jajce, tam je drugi kikirikal, odzvalo se mu je mijavkanje in lajanje: kratkomalo, bil je tak dirindaj in živžav, tak trušč in hrušč, da bi si moral zamašiti ušesa, kdor ne bi hotel oglušeti. Na vseh trgih so se dvigali teatrčki iz platna, stojnice, okoli katerih so se gnetli otroci od jutra do večera. Po zidovih so bili napisi čiričaram podobni in so ogleno kričali.

Storžek, Kodelja in vsi dečaki, ki jih je pripeljal voznik z dvanajstimi pari oslov, so se koj pomešali med vrvež in v nekaj minutah so bili že prijatelji z vsemi. Kdo je bil srečnejši, kdo veselejši od njih?

(Nadaljevanje)

**POZOR
ROJAKI!**

**Krojačnica
in trgovina**

z manifakturnim blagom, ter sploh z vsemi potrebščinami

Cene konkurenčne
Se priporoča

**SEBASTIAN
MOZETIČ**

OSORIO 5025

LA PATERNAL
BUENOS AIRES

Prva čevljarska
delavnica na Dock-Sudu

GJURO ŠTAJGAR

CALLE LONDRES 1430
DOCK SUD

ZUBOZDRAVNICA

Dra. Samoilović de Falicov

in FELIKS FALICOV

Sprejemata od 10 do 12 in od 15—20 ure

DONATO ALVAREZ 2181

U. T. 59 - 1723

Trelles 2538

Fotografija “LA MODERNA”

je znižala cene za slovenske kolonije. Pri nas izdelujemo slike po evropskom sistemu, prvovrstne in poceni.

Slike poročencev z drugovi in družicami samo \$ 18 ducat. Poštne od \$ 3 naprej. Za osebne izkaznice, potne liste 6 za \$ 1.—

Ob sobotah odprto ves dan.

Ob nedeljah zaprto.

Av. SAN MARTIN 2579

Bs. Aires

Telefon: 59 - 0522

Klavnica — Prekajevalnica — Tovarna
klobas — Zaloga masti

TICHY JOSE

Trellier 2251-53. U. T. 68 Mataderos 429

Tovarna:

Prodajalna:

Calle 25 de Mayo 758. U. T. 31 Retiro 4823

Podružnice:

Avda. Leandro N. Alem 822

Cabildo 1386 (Belgrano) U. T. 73 - 3570